

Dansa de Falgars

La Pobla de Lillet

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Al Santuari de Falgars

Coordenades:

Latitud: 42.22738
Longitud: 1.94544
UTM Est (X): 412975
UTM Nord (Y): 4675561

Classificació

Número de fitxa 08166 - 129
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Pública
Fitxes associades:
[Santuari de Falgars](#)
[Festa Major de Cinquagesma](#)
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dt., 07/07/2009 - 02:00

Descripció

La Dansa de Falgars es representa a la plaça del davant del Santuari de Falgars, el dilluns de la Festa Major de Cinquagesma. És una dansa tradicional que comparteix certes similituds amb altres danses i balls de terres catalanes. Simbolitza la presentació pre-matrimonial d'una donzella a un fadrí, un acte doncs, de

prometatge. Inicien el ball una parella de casats i la donzella, cadascun amb el vestit típic de la dansa que inclou, per la dona, caputxa, gipó, faldilles i enagos; l'home casat va amb roba negra, capell alt, una capa anomenada gambeto, espadnyes de betes i una almorratxa a la mà (ramell de flors amb cintes); en el cas del solter, amb camisa blanca, una faixa blava i també espadnyes de vetes. El ball es realitza acompanyat de la música interpretada per una cobla. Inicien el ball la parella de casats (antigament un pavorde i una pavordessa) situats al davant agafats de la mà i enlairada, i darrera els segueix la noia soltera; tot puntejant donen un parell de voltes a la plaça, a continuació l'home casat fa lliurament de la seva parella al batlle i ell balla amb la donzella, donen dues voltes més per tot seguit el casat passa l'almorratxa per sobre el cap del fadrí, el qual ja es pot aparellar amb la donzella i continuar el ball; es segueix realitzant el ball del punteig al vol de la plaça, i a partir d'aquest moment es pot anar incorporant tothom que ho vulgui a la dansa, a cada parella que s'hi afegeix, el capdanser els hi passa l'almorratxa per sobre el cap tot donant-los la benvinguda. A mesura que es van incorporant gent a dansar, prèviament adquireixen un mocador en una taula disposada al centre de la plaça i que simbolitza el tribut que antigament es pagava.

Història

És tracta d'una dansa que es creu de tradició medieval, tot i que hi ha opinions diverses al respecte. Fins l'any 1646 la dansa es ballava el mateix dilluns de Cinquagesma però a la plaça Major de la vila. Arran de la construcció del nou santuari, i de la inauguració d'aquest, es va començar a realitzar un aplec per aquesta data del dilluns de cinquagesma, amb peregrinació des del poble, celebració de la missa amb cantada de goigs i a la tarda la representació de la dansa, corrandes i ball de sardanes.

Bibliografia

AMADES, J. (1982): *Costumari Català*. Salvat editores, i Ed. 62, Barcelona.

FÀBREGAS ARTIGAS, J. (1997): *La Pobla de Lillet 1924-1958. Una crònica entorn del temps*. Editen: Centre d'Estudis Musicals del Berguedà "L'Espill" i Àmbit de Recerques del Berguedà. Impremta Boixader, La Pobla de Lillet.

FRANCÀS I PATSÍ, À. (1997): *La Pobla de Lillet. Història, costums i tradicions de la Vall de Lillet (Berguedà)*. Columna Albí, Berga.

ROSIÑOL I ORRIOLS, J. (1988): *El passat de la nostra vila. La Pobla de Lillet. Recull històric, geogràfic i cultural*. Ed. La Llar del Llibre, Barcelona.

